

Czwartek, 17 stycznia 2008 r.

Skuteczniejsza polityka UE wobec Południowego Kaukazu: od obietnic do działań

P6_TA(2008)0016

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 17 stycznia 2008 r. w sprawie skuteczniejszej polityki UE wobec Południowego Kaukazu: od obietnic do działań (2007/2076(INI))

(2009/C 41 E/06)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje poprzednie rezolucje w sprawie Południowego Kaukazu, a w szczególności rezolucję z dnia 26 lutego 2004 r. zawierającą zalecenie Parlamentu Europejskiego dla Rady w sprawie polityki UE wobec Południowego Kaukazu ⁽¹⁾,
- uwzględniając komunikat Komisji zatytułowany „Synergia czarnomorska — Nowa inicjatywa współpracy regionalnej” (COM(2007)0160),
- uwzględniając komunikat Komisji w sprawie wzmocnienia Europejskiej Polityki Sąsiedztwa (COM(2006)0726),
- uwzględniając plany działania w ramach Europejskiej Polityki Sąsiedztwa (EPS) przyjęte wspólnie z Armenią, Azerbejdżanem i Gruzją,
- uwzględniając Europejski Instrument Sąsiedztwa i Partnerstwa (ENPI), ściśle powiązany z wdrażaniem wspólnie przyjętych planów działania, który zastępuje pomoc techniczną świadczoną dotąd w ramach programów TACIS i MEDA,
- uwzględniając Komunikat Komisji zatytułowany „Europejska polityka energetyczna” (COM(2007)0001),
- uwzględniając konferencję Komisji w sprawie europejskiej polityki sąsiedztwa, która odbyła się w dniu 3 września 2007 r.,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 15 listopada 2007 r. w sprawie wzmocnienia europejskiej polityki sąsiedztwa ⁽²⁾,
- uwzględniając zalecenie nr 1771 (2006) oraz rezolucję nr 1525 (2006) Zgromadzenia Rady Europy w sprawie ustanowienia paktu stabilności na rzecz Południowego Kaukazu,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 26 września 2007 r. w sprawie wspólnej europejskiej polityki zagranicznej w dziedzinie energetyki ⁽³⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 17 stycznia 2008 r. w sprawie polityki regionalnej w regionie Morza Czarnego ⁽⁴⁾,
- uwzględniając konkluzje prezydencji z Rady Europejskiej w dniach 14-15 grudnia 2006 r. i w dniach 21-22 czerwca 2007 r. oraz sprawozdanie prezydencji niemieckiej z postępów w sprawie wzmocnienia europejskiej polityki sąsiedztwa z dnia 15 czerwca 2007 r.,

⁽¹⁾ Dz.U. C 98 E z 23.4.2004, s. 193.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P6_TA(2007)0538.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P6_TA(2007)0413.

⁽⁴⁾ Teksty przyjęte, P6_TA(2008)0017.

Czwartek, 17 stycznia 2008 r.

- uwzględniając konkluzje Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych Radzie w sprawie bezpieczeństwa i rozwoju w dniach 19-20 listopada 2007 r. oraz zobowiązanie UE do wdrożenia rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 1325 (2000) w sprawie kobiet, pokoju i bezpieczeństwa,
 - uwzględniając umowy o partnerstwie i współpracy zawarte z Armenią, Azerbejdżanem i Gruzją,
 - uwzględniając oświadczenie końcowe oraz zalecenia dziewiątego posiedzenia Parlamentarnej Komisji Współpracy UE-Armenia z dnia 30 stycznia 2007 r.,
 - uwzględniając oświadczenie końcowe oraz zalecenia ósmego posiedzenia Parlamentarnej Komisji Współpracy UE-Azerbejdżan z dnia 12 września 2007 r.,
 - uwzględniając oświadczenie końcowe oraz zalecenia dziewiątego posiedzenia Parlamentarnej Komisji Współpracy UE-Gruzja z dnia 26 czerwca 2007 r.,
 - uwzględniając wyniki ostatnich wyborów parlamentarnych w Armenii i Azerbejdżanie oraz sprawozdania z obserwacji sporządzone przez OBWE/ODIHR,
 - uwzględniając rezolucję Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 1781 (2007) z dnia 15 października 2007 r. w sprawie konfliktu gruzińsko-abchaskiego i rozszerzenia mandatu misji obserwatora ONZ w Gruzji,
 - uwzględniając deklaracje prezydencji Rady nr 14818/07 w sprawie bieżącej sytuacji w Gruzji i nr 14809/07 w sprawie skazania Eynulla Fatullayewa w Azerbejdżanie,
 - uwzględniając inicjatywę z Baku oraz na rzecz rozwoju współpracy w dziedzinie energii oraz protokół ustaleń między UE i Azerbejdżanem w sprawie strategicznego partnerstwa w dziedzinie energii, podpisany w dniu 7 listopada 2006 r. w Brukseli,
 - uwzględniając zobowiązanie się UE do promowania osiągnięcia milenijnych celów rozwoju ONZ oraz zobowiązanie w ramach europejskiego konsensusu w sprawie rozwoju ⁽¹⁾,
 - uwzględniając europejską strategię bezpieczeństwa zatytułowaną „Bezpieczna Europa w lepszym świecie”, zatwierdzoną przez Radę Europejską w dniu 12 grudnia 2003 r.,
 - uwzględniając sprawozdania monitorujące Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy,
 - uwzględniając art. 45 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych oraz opinię Komisji Handlu Międzynarodowego (A6-0516/2007),
- A. mając na uwadze, że podczas szczytu Rady ds. Ogólnych w dniu 26 lutego 2001 r. UE wyraziła gotowość do odgrywania bardziej aktywnej roli politycznej w regionie Południowego Kaukazu, do szukania metod wspierania wysiłków na rzecz uniknięcia i rozwiązania konfliktów w tym regionie oraz do uczestnictwa w odbudowie pokonfliktowej;
- B. mając na uwadze, że uruchomienie linii kolejowej Baku-Tbilisi-Kars spowoduje powstanie nowego połączenia regionu Południowego Kaukazu, Turcji i Europy Zachodniej, ale także spotęguje izolację Armenii, naruszając tym samym cele EPS; mając jednak na uwadze, że zalecenia grupy wysokiego szczebla ds. transportu zostaną wdrożone, a korytarz transportowy Europa-Kaukaz-Azja (TRACECA) pozostaje główną osią transgraniczną dla Kaukazu, łączącą wszystkie kraje w regionie,

⁽¹⁾ Dz.U. C 46 z 24.2.2006, s. 1.

Czwartek, 17 stycznia 2008 r.

- C. mając na uwadze, że rozszerzenie EPS na Armenię, Azerbejdżan i Gruzję oznacza ważny krok naprzód w zaangażowaniu Unii w sprawy tego regionu, ponieważ tworzy konieczne warunki wstępne dla aktywnego zaangażowania UE na Południowym Kaukazie oraz umożliwia krajom tego regionu bliższą współpracę z UE; mając na uwadze, że należy stworzyć więcej zachęt, aby zmotywować Armenię, Azerbejdżan i Gruzję do czynienia postępów na drodze reform,
- D. mając na uwadze, że EPS opiera się na wspólnych wartościach i skutecznym wdrażaniu reform politycznych, gospodarczych i instytucjonalnych, przy określonym celu, jakim jest utworzenie obszaru przyjaznego sąsiedztwa z krajami o silnej demokracji, opartymi na funkcjonującej gospodarce rynkowej i praworządności,
- E. mając na uwadze konieczność rozwoju EPS w celu poprawy i zwiększenia skuteczności polityki UE wobec tego regionu oraz w celu nadania UE roli strażnika bezpieczeństwa i stabilności, którą mogłaby odgrywać; mając na uwadze potrzebę wypracowania przez UE wyraźnego statusu i silniejszej obecności w regionie,
- F. mając na uwadze, że włączenie krajów Południowego Kaukazu do EPS wiąże się również ze zwiększeniem obowiązków dla tych krajów, a także zobowiązań z ich strony; mając na uwadze, że dobrosąsiedzkie stosunki i współpraca regionalna stanowią fundamentalne elementy EPS,
- G. mając na uwadze, że pokojowe rozwiązanie konfliktu armeńsko-azerskiego w Górskim Karabachu, który powoduje napięcie w stosunkach armeńsko-azerskich, i wewnętrznych konfliktów w Gruzji w Abchazji i Południowej Osetii ma zasadnicze znaczenie dla stabilności w sąsiedztwie UE, a także dla rozwoju gospodarczego i społecznego w regionie Południowego Kaukazu,
- H. mając na uwadze, że kwestia dalszego umiędzynarodowienia nierozwiązanych konfliktów poradzieckich musi być jednym z kluczowych zagadnień w stosunkach UE-Rosja, tak by można było bardziej skutecznie radzić sobie z problemami wspólnych krajów sąsiadujących,
- I. mając na uwadze, że znaczenie tego regionu dla pozytywnego zaangażowania UE jest związane nie tylko z jego położeniem geograficznym na szlaku dostaw energii z Azji Środkowej do Europy, ale opiera się także na wspólnym interesie wszystkich zainteresowanych w rozwoju regionu w celu wzmocnienia demokracji, dobrobytu i praworządności, tworząc skuteczne ramy rozwoju regionalnego i międzyregionalnego oraz współpracy w regionie Południowego Kaukazu,
- J. mając na uwadze, że region ten stał się areną konkurencji interesów strategicznych kilku poważnych graczy geopolitycznych, mając na uwadze, że indywidualne plany działania na rzecz partnerstwa opracowane przez wszystkie trzy kraje z NATO sprawiają, że sojusz ten staje się nowym graczem w regionie,
- K. mając na uwadze, że dialog i koordynacja między UE, Rosją a Stanami Zjednoczonymi mogłaby pomóc w promowaniu demokracji, zwiększaniu bezpieczeństwa energetycznego i umacnianiu bezpieczeństwa regionalnego na Południowym Kaukazie,
- L. mając na uwadze, że Gruzja i Armenia doświadczyły w ostatnich latach silnego wzrostu gospodarczego, a gospodarka Azerbejdżanu należy do najszybciej rozwijających się na świecie, z wzrostem PNB w wysokości 34,5% w 2006 r., spowodowanym głównie rezerwami gazu i ropy; mając na uwadze, że niezależnie od tych wskaźników wzrostu społeczeństwa tych trzech krajów charakteryzuje nadal bardzo wysoki poziom ubóstwa i bezrobocia, ograniczony dostęp do podstawowych usług społecznych oraz niski dochód i jego nierówna dystrybucja,
- M. mając na uwadze, że na Południowym Kaukazie toczy się destabilizujący wyścig zbrojeń, który cechuje się tworzeniem arsenałów wojskowych na niespotykaną dotąd skalę;

Czwartek, 17 stycznia 2008 r.

Armenia, Azerbejdżan i Gruzja w ramach EPS

1. z zadowoleniem przyjmuje objęcie Armenii, Azerbejdżanu i Gruzji EPS oraz zatwierdzenie obustronnych planów działania w ramach EPS przez poszczególne Rady Współpracy w dniu 14 listopada 2006 r. i wyraża poparcie dla obecnych wysiłków na rzecz ich wdrożenia, w którego proces należy włączyć wszystkie uczestniczące strony;
2. podkreśla, że polityczna koncepcja wobec tych trzech krajów Południowego Kaukazu nie powinna lekceważyć indywidualnych cech charakterystycznych tych trzech narodów; wspiera automatycznie zróżnicowane stosowanie strategii EPS wobec omawianych krajów i podkreśla potrzebę wzmocnienia stosunków UE z tymi krajami odpowiednio do ich indywidualnych osiągnięć we wdrażaniu poszczególnych planów działania w ramach EPS;
3. zwraca uwagę na geopolityczną sytuację Armenii, Gruzji i Azerbejdżanu w stosunkach z Rosją, Iranem i Turcją oraz wzrastające zainteresowanie tym regionem innych potęg gospodarczych, takich jak Rosja, Stany Zjednoczone i Chiny; uważa zatem za sprawę najwyższej wagi nadanie absolutnego pierwszeństwa współpracy z Południowym Kaukazem, szczególnie w kwestiach związanych z energetyką;
4. potwierdza, że głównym celem UE w regionie jest zachęcanie krajów Południowego Kaukazu do rozwoju w stronę państw otwartych, pokojowych, bezpiecznych i stabilnych, zdolnych wnieść wkład w dobrosąsiedzkie stosunki i stabilność w regionie, gotowych podzielać europejskie wartości oraz kształtować interoperacyjność instytucjonalną i prawną w swoim gronie i z UE; aby umożliwić osiągnięcie tego celu, wzywa UE do opracowania polityki regionalnej na rzecz Południowego Kaukazu, która będzie wdrażana wspólnie z krajami w tym regionie i zostanie uzupełniona politykami dwustronnymi z poszczególnymi krajami;
5. podkreśla, że EPS została stworzona, aby przekraczać linie podziału w Europie poprzez stopniowe rozszerzanie obszaru demokracji, dobrobytu i bezpieczeństwa; wzywa UE i państwa Południowego Kaukazu do korzystania przy pomocy programów bliźniaczych, oddelegowywania i innych dostępnych programów pomocowych z rozległej wiedzy i doświadczenia, zdobytych przez nowe państwa członkowskie podczas reform społecznych i gospodarczych w procesie integracji z UE, zwłaszcza jeśli chodzi o wzmocnienie służb kontroli granicznej i administracji celnej oraz nawiązanie regionalnej współpracy między nimi;
6. podkreśla, że przeglądy EPS i finansowanie muszą być wykorzystywane, aby wspierać rozwój instytucjonalny, poszanowanie praw człowieka, praworządność, demokratyzację i współpracę regionalną; potwierdza potrzebę podjęcia przez UE dalszych zdecydowanych kroków mających na celu wspieranie prawdziwej współpracy i integracji regionalnej; wzywa Komisję do regularnego składania sprawozdań z postępów w procesie współpracy regionalnej i odpowiedniego dostosowania jej polityk i instrumentów; oczekuje, że między UE i różnymi podmiotami, a w szczególności społeczeństwem obywatelskim krajów partnerskich rozwijać się będą stale konstruktywne stosunki, które zdynamizują proces EPS i nadadzą mu większą przejrzystość;
7. zwraca uwagę, że ze względu na gwałtowny i silny wzrost PNB Azerbejdżan stał się dawcą pomocy, podczas gdy międzynarodowi dawcy wyraźnie ograniczają swoją działalność w tym kraju; proponuje, aby UE skoncentrowała się na transferze specjalistycznej wiedzy i sprawdzonych wzorców postępowania w ramach programów bliźniaczych oraz programu TAIEX i Sigma (w ramach EPS);
8. uważa, że polityka handlowa jest podstawowym elementem dla zagwarantowania politycznej stabilności i rozwoju gospodarczego, prowadzącym do zmniejszenia ubóstwa w Południowym Kaukazie, oraz że ma ona zasadnicze znaczenie dla dalszej integracji UE z Południowym Kaukazem; podkreśla, że w zakresie polityki handlowej należy uwzględnić wymiar społeczny;

Czwartek, 17 stycznia 2008 r.

9. wspiera inicjatywę Komisji dotyczącą przeprowadzenia analizy wykonalności w celu oceny możliwości zawarcia umowy o wolnym handlu z Gruzją i Armenią; wyraża przekonanie, że wszystkie strony odniosą korzyści dzięki takiej umowie; tymczasem wzywa Komisję i Radę do wdrożenia środków zapewniających Armenii, Gruzji i Azerbejdżanowi czerpanie jak największych korzyści z systemu ogólnych preferencji taryfowych, podkreślając znaczenie członkostwa Azerbejdżanu w WTO dla dalszego rozszerzania dwustronnych stosunków handlowych; zachęca władze azerskie, aby dalej pokonywały pozostałe trudności na drodze do przystąpienia do WTO, takie jak wysokie taryfy celne, brak przejrzystości i niepowodzenia we wprowadzeniu ustaw handlowych, korupcja oraz niemożność wprowadzenia praw własności intelektualnej oraz wzywa Komisję do dalszego wspierania Azerbejdżanu w procesie przystąpienia do WTO;

10. zwraca uwagę, że Gruzja znalazła się pod ogromną presją na skutek wprowadzonego przez Rosję ponad rok temu embarga gospodarczego, które spowodowało zamknięcie tradycyjnych rynków dla gruzińskich produktów i tym samym pozbawiło wielu obywateli środków utrzymania; podkreśla, że szybkie zawarcie z Gruzją umowy o wolnym handlu jest również ważne dla wzmacniania stosunków UE-Gruzja i zmniejszenia dotkliwych konsekwencji rosyjskiego embarga;

11. podkreśla, że wszystkie trzy państwa będą musiały podejmować dalsze działania mające na celu ograniczenie ubóstwa i dostosowanie się do zasad trwałego rozwoju; proponuje przyjęcie skutecznych polityk mających zapobiec polaryzacji społecznej oraz zapewnienie pełnego dostępu do systemów zabezpieczenia społecznego; wzywa Komisję, aby wspierała je w umacnianiu ich krajowych zdolności w zakresie ulepszenia i wdrażania obszarów polityki mających na celu ograniczenie ubóstwa;

12. uważa, że EPS stanowi doskonałe ramy dla współpracy regionalnej i lokalnej w celu stworzenia prawdziwej przestrzeni stabilności i demokracji zarówno na Południowym Kaukazie, jak i w regionie Morza Czarnego; jest jednak zdania, że zróżnicowane podejście dwustronne wobec trzech krajów Południowego Kaukazu musi zawierać wielostronny wymiar globalny zakładający rozwój współpracy regionalnej; w związku z tym:

- przywiązuje szczególną wagę do aktywnego udziału i włączenia Armenii, Azerbejdżanu i Gruzji w proces wdrażania synergii czarnomorskiej i powiązanych przedsięwzięć regionalnych;
- opowiada się za wzmocnieniem regularnego dialogu politycznego między UE a Armenią, Azerbejdżanem i Gruzją;
- z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Gruzja i Armenia opowiadają się za większością deklaracji i stanowisk UE w zakresie Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa, oraz popiera decyzję o podobnym zaangażowaniu Azerbejdżanu;
- apeluje do tych trzech krajów, aby nie wstrzymywały ani nie wetowały programów transgranicznych i przedsięwzięć finansowanych ze środków UE, mających na celu wznowienie dialogu, budowanie zaufania między zainteresowanymi stronami i rozwiązywanie problemów regionalnych;
- apeluje o bardziej efektywną współpracę między tymi trzema krajami w ramach Regionalnego Centrum Ekologicznego dla Kaukazu;
- wzywa do wzmocnienia współpracy regionalnej w obszarze wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, w szczególności w odniesieniu do zarządzania granicami, migracji i azylu, walki z przestępczością zorganizowaną, handlem ludźmi i narkotykami, nielegalną imigracją, terroryzmem i praniem pieniędzy;
- nawołuje Komisję do koordynowania i wspierania działań państw członkowskich, które już zaangażowały się w rozwiązywanie konfliktów w regionie;

Czwartek, 17 stycznia 2008 r.

Demokracja, prawa człowieka i praworządność

13. wyraża uznanie dla z wewnętrznych reform politycznych i instytucjonalnych podjętych przez Armenię w związku z reformą konstytucyjną i w kontekście wdrażania planu działań w ramach EPS; zachęca władze armeńskie, aby dalej podążały w tym kierunku i czyniły dalsze postępy w umacnianiu struktur demokratycznych, praworządności i ochrony praw człowieka; w szczególności wzywa do podjęcia dalszych starań na rzecz stworzenia niezależnego sądownictwa, wspierania reform w policji, służbie cywilnej i władzach samorządowych, walki z korupcją i tworzenia prężnego społeczeństwa obywatelskiego; zwraca uwagę na oświadczenie Międzynarodowej Misji Obserwacji Wyborów, według której wybory parlamentarne w maju 2007 r. zostały przeprowadzone w dużej mierze zgodnie ze standardami międzynarodowymi; wyraża nadzieję, że władze armeńskie będą ściśle współpracować z Organizacją Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OBWE) i Radą Europy, aby rozwiązać pozostałe kwestie i dalej udoskonalać już osiągnięte standardy, tak aby w pełni zapewnić wolne i prawidłowo przeprowadzone wybory prezydenckie, które odbędą się w dniu 19 lutego 2008 r.; zachęca do ustanowienia konstruktywnego dialogu między rządem a opozycją w celu wzmocnienia pluralizmu, który stanowi podstawę demokracji; wzywa również władze armeńskie do zbadania zarzutów przemocy i znęcania się w aresztach śledczych i zakładach karnych oraz zarzutów korupcji i łamania wolności słowa;

14. ponownie wyraża silną obawę z powodu pogorszenia się sytuacji w zakresie praw człowieka i wolności mediów w Azerbejdżanie; wzywa władze azerskie, aby zapewniły wolność mediów, w tym kontekście przyjmuje z zadowoleniem ułaskawienie przez prezydenta z dnia 28 grudnia 2007 r., w wyniku którego zwolniono z więzienia sześciu dziennikarzy, oraz wzywa władze Azerbejdżanu do niezwłocznego uwolnienia wszystkich dziennikarzy w dalszym ciągu więzionych, zaprzestania nękania dziennikarzy, przybierającego zwłaszcza formę nadużywania przepisów karnych dotyczących zniesławienia, oraz ogłosiły moratorium na dalsze stosowanie prawa karnego z powodu zniesławienia, pokazując tymi działaniami gotowość do przestrzegania wolności słowa; oczekuje od władz azerskich zastosowania się do zaleceń Komisji weneckiej Rady Europy w celu zagwarantowania wolności zgromadzeń oraz nieutrudniania działalności partii politycznych z myślą o wyborach w 2008 r. oraz w celu zapewnienia pełnej zgodności ze standardami OBWE; wzywa ponadto władze azerskie, aby zapobiegły stosowaniu przemocy przez policję oraz zbadały wszelkie zarzuty znęcania się nad aresztowanymi; przypomina o gotowości UE do udzielenia Azerbejdżanowi wsparcia we wdrażaniu reform dotyczących poszanowania praw człowieka i demokracji;

15. odnotowuje zakrojone na szeroką skalę reformy, które podjął rząd gruziński w następstwie rewolucji róż; zachęca do osiągnięcia dalszych postępów w pluralistycznym rządzeniu i dialogu między rządem a opozycją, praworządności i przestrzeganiu zobowiązań w zakresie praw człowieka, zwłaszcza jeżeli chodzi o niezależność sądownictwa, brak tolerancji dla stosowania przemocy przez policję, reformy prawa karnego i poprawę warunków przetrzymywania w areszcie; wzywa władze gruzińskie do przestrzegania praw własności, wolności zgromadzeń, wolności słowa, praw mniejszości — zgodnie z Konwencją ramową o ochronie mniejszości narodowych — i mediów; oczekuje, że Gruzja spełni cele planu działania w ramach EPS i zalecenia Rady Europy, mające na celu długotrwałą stabilność demokratycznych rządów, kładąc szczególny nacisk na poszanowanie pluralizmu i opozycji, zintegrowane mechanizmy kontroli i równowagi oraz reformy instytucjonalne;

16. ponownie wyraża stałe poparcie dla wysiłków Gruzji mających na celu przeprowadzenie reform politycznych i gospodarczych oraz umocnienie instytucji demokratycznych, łącznie z reformą ordynacji wyborczej, a tym samym budowanie w Gruzji pokoju i dobrobytu, tak by kraj mógł wnieść wkład w stabilność zarówno w regionie, jak i w Europie; wyraża głębokie zaniepokojenie w związku z politycznymi wydarzeniami w Gruzji w listopadzie 2007 r., które zakończyły się brutalnym stłumieniem pokojowych demonstracji, zamknięciem niezależnych mediów i wprowadzeniem stanu wyjątkowego; wyraża zadowolenie z ogólnej oceny dostarczonej przez Międzynarodową Misję Obserwacji Wyborów, według której wybory prezydenckie przeprowadzone w dniu 5 stycznia 2008 r. były zasadniczo zgodne z większością odnoszących się do demokratycznych wyborów zobowiązań i standardów przyjętych w ramach OBWE i Rady Europy; uważa, że pomimo ujawnienia znaczących wyzwań, które wymagają pilnego rozwiązania, te wybory były rzeczywście otwarte, dzięki czemu społeczeństwo Gruzji mogło dać wyraz swojemu politycznemu wyborowi; nawołuje wszystkie siły polityczne w Gruzji, by dążyły do demokratycznej kultury politycznej, w której szanuje się przeciwników politycznych i w której konstruktywny dialog polityczny będzie służył wspieraniu i umacnianiu słabych instytucji demokratycznych w Gruzji; wzywa władze Gruzji do usunięcia nieprawidłowości wskazanych we wstępnym sprawozdaniu Międzynarodowej Misji Obserwacji Wyborów przed wyborami parlamentarnymi zaplanowanymi na wiosnę 2008 r.;

Czwartek, 17 stycznia 2008 r.

17. przyjmuje z zadowoleniem pokojowy przebieg wyborów prezydenckich w dniu 5 stycznia 2008 r. i postrzega je jako kolejny krok naprzód ku dalszej demokratyzacji społeczeństwa gruzińskiego oraz budowie i umacnianiu instytucji demokratycznych w Gruzji; oczekuje, że nowo wybrany prezydent podejmie kroki konieczne do nawiązania konstruktywnego dialogu z opozycją w tym zakresie; wyraża jednak zaniepokojenie w odniesieniu do ogólnego przebiegu kampanii wyborczej, która odbyła się w klimacie konfrontacji, nacechowanym brakiem zaufania i szerzącymi się zarzutami łamania prawa, a także umyślnym mieszaniami oficjalnych obowiązków z udziałem w kampanii wyborczej przez byłego prezydenta, co przyczyniło się do stworzenia nierównych warunków prowadzenia kampanii; wzywa władze gruzińskie do stosownego i pilnego rozpatrzenia wszystkich skarg złożonych w związku z przebiegiem procesu wyborczego; apeluje do władz Gruzji, aby należycie uwzględniły uwagi obserwatorów międzynarodowych w celu rozwiązania wszystkich wskazanych problemów oraz aby odpowiednio i gruntownie przygotowały się do nadchodzących wyborów parlamentarnych; wzywa siły opozycji do odpowiedzialnego działania z poszanowaniem wyników wyborów oraz do konstruktywnego włączenia się do debaty politycznej w ramach gruzińskich instytucji demokratycznych;

18. podkreśla, że jednoznaczne zobowiązanie się Armenii, Azerbejdżanu i Gruzji do przestrzegania praw człowieka i podstawowych wolności ma zasadnicze znaczenie dla określenia ich przyszłych stosunków z UE; oczekuje, że kraje te spełnią cele planu działania w ramach EPS i zalecenia Rady Europy w tym zakresie; zwraca się do Komisji, aby wynegocjowała utworzenie podkomisji ds. praw człowieka ze wszystkim trzema krajami;

19. oczekuje, że władze Armenii, Azerbejdżanu i Gruzji zapewnią wolność słowa, wolność zgromadzeń i wolność mediów przed wyborami w tych krajach w roku 2008; podkreśla, że zdolność tych krajów do umożliwienia sprawiedliwego i zrównoważonego dostępu zarówno do mediów publicznych, jak i prywatnych oraz do przeprowadzenia wyborów zgodnie ze standardami międzynarodowymi ma kluczowe znaczenie dla dalszego pogłębiania ich stosunków z UE;

20. z zadowoleniem przyjmuje decyzję o powierzeniu Polsce prowadzenia w imieniu UE mediacji pomiędzy gruzińskim rządem i mediami opozycyjnymi w okresie poprzedzającym wybory w styczniu 2008 r.; jest zdania, że zaangażowanie nowych państw członkowskich, które łączą z tym regionem silne związki kulturalne i historyczne, ma wielkie znaczenie;

21. podkreśla wagę wspierania i wzmocnienia pozycji społeczeństwa obywatelskiego i rozwoju kontaktów międzyludzkich w szerszym zakresie demokracji i praworządności; zachęca Komisję do pełnego korzystania z możliwości oferowanych przez Europejski Instrument na rzecz Demokracji i Praw Człowieka, m.in. w zakresie kontroli wdrażania EPS; podkreśla, że proces wdrażania EPS, a w szczególności kontrola jego wdrażania musi być otwarta na współpracę i konsultacje ze społeczeństwem obywatelskim; apeluje do Komisji, aby dała właściwy przykład, ustanawiając konkretne mechanizmy konsultacji ze społeczeństwem obywatelskim; podkreśla znaczenie zagwarantowania sprawiedliwego rozdziału środków bez interwencji państwa motywowanej względami politycznymi; wzywa Komisję do opracowania wytycznych dla władz lokalnych i regionalnych dotyczących ich szczególnej roli we wdrażaniu planów działania EPS;

22. podkreśla znaczenie współpracy w dziedzinie swobody przekraczania granic UE i jej sąsiadów; wzywa Komisję i Radę do jak najszybszego umożliwienia rozpoczęcia działania podkomisji ds. stosunków między UE i Gruzją w dziedzinie sprawiedliwości, wolności i bezpieczeństwa oraz do podjęcia koniecznych kroków mających na celu rozpoczęcie negocjacji w sprawie porozumień o readmisji i ułatwieniach wizowych między UE i Gruzją, podkreślając jednocześnie, że związane z tym opóźnienia mają niekorzystny wpływ na rozwiązanie wewnętrznych konfliktów w Gruzji oraz wskazując na problemy spowodowane decyzją władz rosyjskich o przyznaniu rosyjskich paszportów mieszkańcom Abchazji i Południowej Osetii; wyraża poparcie dla rozpoczęcia negocjacji w sprawie tych porozumień z Armenią i Azerbejdżanem; zachęca państwa członkowskie do wzmocnienia współpracy, aby zwiększyć skuteczność służb konsularnych w krajach Południowego Kaukazu oraz przyspieszyć tworzenie wspólnych ośrodków składania wniosków wizowych; popiera poszukiwanie dodatkowych inicjatyw w ramach opracowywania globalnego podejścia do migracji w Europie Wschodniej i Południowo-Wschodniej;

Czwartek, 17 stycznia 2008 r.

23. wzywa Komisję do stworzenia zachęt o charakterze finansowym dla obecności europejskich organizacji pozarządowych w Armenii, Azerbejdżanie i Gruzji, aby rozpowszechnić ich wiedzę i doświadczenie w tworzeniu zorganizowanego społeczeństwa obywatelskiego;
24. wzywa Komisję do podjęcia wszelkich starań w celu zgromadzenia organizacji pozarządowych i przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego trzech państw Południowego Kaukazu, aby ułatwić dialog, zwiększyć wzajemne zrozumienie oraz się zająć gruntownie problemami tego rejonu; wzywa władze zainteresowanych państw do nieutrudniania realizacji takiej inicjatywy;
25. podkreśla, że ułatwienia w przepływie osób są związane z zabezpieczeniem granic i z zadowoleniem przyjmując inicjatywę Komisji na rzecz wspierania współpracy na Południowym Kaukazie w dziedzinie zintegrowanego zarządzania granicami; podkreśla potrzebę skutecznego ułatwienia wymogów wizowych w przypadku lokalnego ruchu granicznego; zdaje sobie sprawę z tego, że dobra wola po obu stronach jest koniecznym warunkiem współpracy wzdłuż całej granicy Gruzji z Rosją; podkreśla znaczenie, jakie ma przejrzystość budżetu i dochodów dla zagwarantowania, że rząd jest odpowiedzialny za wydatki przed zwykłym obywatelem;
26. wzywa wszystkie trzy kraje do zwiększenia wysiłków w walce z korupcją oraz w utworzeniu korzystnych warunków dla przedsiębiorczości; podkreśla znaczenie przejrzystości budżetu mającej na celu zapewnienie odpowiedzialności rządu za wydatki publiczne; podkreśla, że rozwój praw własności ma kluczowe znaczenie dla wzrostu małych i średnich przedsiębiorstw oraz dla trwałego rozwoju gospodarczego; zachęca do wspierania reform gospodarki rynkowej mających na celu zwiększenie konkurencyjności i konsolidację sektora prywatnego; popiera harmonizację i dalsze wzmożenie środków liberalizacyjnych zgodnie z zasadami WTO; podkreśla, że reformom gospodarczym muszą towarzyszyć odpowiednie środki socjalne;
27. wzywa władze wszystkich trzech krajów, aby zagwarantowały, że działania podejmowane w walce z korupcją nie są wykorzystywane do celów politycznych oraz że postępowania śledcze, karne i sądowe odbywają się w uczciwy i przejrzysty sposób;
28. zwraca uwagę, że nierozwiązane konflikty poradzieckie i niepewność, którą powodują, są przyczyną wzrostu wydatków na cele wojskowe w państwach regionu i wpływają negatywnie na ich rozwój gospodarczy i społeczny; wzywa zatem państwa regionu, aby przestały zwiększać wydatki na cele wojskowe;

Pokojowe rozwiązywanie konfliktów

29. jest zdania, że znalezienie pokojowego rozwiązania nierozwiązanych konfliktów poradzieckich stanowi klucz do osiągnięcia stabilności politycznej i rozwoju gospodarczego na Południowym Kaukazie, a także w szerszym kontekście regionalnym; podkreśla, że UE powinna wnieść znaczący wkład w kulturę dialogu i zrozumienia w regionie oraz w zagwarantowanie wdrożenia wspomnianej wyżej rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ 1325 (2000); opowiada się za stosowaniem programów transgranicznych oraz dialogu w społeczeństwie obywatelskim, będących narzędziami transformacji konfliktu i budowania zaufania ponad liniami podziału; przyjmuje ze szczególnym zadowoleniem wysiłki Komisji zmierzające do udzielenia pomocy Abchazji i Południowej Osetii oraz rozpowszechniania informacji na tych terenach; popiera inicjatywę specjalnego przedstawiciela UE ds. Południowego Kaukazu, Petera Semneby, aby otworzyć biura informacyjne w obu regionach; zwraca się do Komisji i do Petera Semneby o objęcie Górskiego Karabachu tego typu pomocą i działaniami mającymi na celu rozpowszechnianie informacji;
30. odrzuca politykę zagraniczną mającą na celu tworzenie wyłącznych stref wpływów; wzywa do konstruktywnego zaangażowania wszystkich krajów we wspólne sąsiedztwo i apeluje do Rosji, aby nie sprzeciwiała się zaangażowaniu UE w rozwiązywanie konfliktów i operacje utrzymywania pokoju na Południowym Kaukazie;
31. zwraca uwagę, że sprzeczność między zasadami samostanowienia i integralności terytorialnej przyczynia się do utrwalania nierozwiązanych konfliktów poradzieckich w regionie Południowego Kaukazu; jest zdania, że problem ten można przezwyciężyć jedynie dzięki negocjacom w oparciu o zasady zapisane w karcie ONZ i Akcie końcowym z Helsinek, a także w ramach integracji regionalnej; zwraca uwagę, że proces ten nie może mieć miejsca bez wsparcia społeczności międzynarodowej, i wzywa UE do przedsięwzięcia środków w tym celu; ponadto jest zdania, że do wypracowania wynegocjowanego rozwiązania kon-

Czwartek, 17 stycznia 2008 r.

fliktów w regionie niezbędna jest poprawa w stosunkach między grupami etnicznymi, w oparciu o standardy europejskie, oraz zwiększenie praw mniejszości, tak aby wzmocnić spójność społeczną w państwach Południowego Kaukazu;

32. ponownie wyraża bezwarunkowe poparcie dla terytorialnej integralności i nienaruszalności uznanych międzynarodowo granic Gruzji i dla czynionych przez władze gruzińskie stałych wysiłków na rzecz uregulowania wewnętrznych konfliktów w Abchazji i Południowej Osetii; z zalem przyjmuje jednak agresywną retorykę nadal stosowaną przez strony w sporach i popiera apel Sekretarza Generalnego ONZ, Ban Ki-moona, o zdwojenie wysiłków zmierzających do uniknięcia działań, które mogłyby doprowadzić do odrodzenia się antagonizmów w Abchazji; zachęca strony do pełnego wykorzystania dialogu i negocjacji, aby osiągnąć ostateczne rozstrzygnięcie konfliktu w Południowej Osetii; wzywa faktyczne władze i ich obrońców, aby zapewniły bezpieczne warunki powrotu osób wysiedlonych oraz aby respektowały niezbywalność prawa do własności w obszarach ogarniętych konfliktami, zgodnie ww. rezolucją 1781 (2007) Rady Bezpieczeństwa ONZ; podkreśla, że wypracowanie zadowalających rozwiązań kwestii związanych z podstawowymi prawami człowieka — takich jak powrót osób wysiedlonych i zwrot ich własności oraz przeprowadzenie przez wszystkie strony konfliktu odpowiednich dochodzeń dotyczących zbrodni wojennych i przypadków osób zaginionych — będzie odgrywało kluczową rolę w osiągnięciu jakichkolwiek trwałych rozstrzygnięć; wzywa wszystkie strony do powrotu do stołu negocyjacyjnego; z zadowoleniem przyjmuje pierwsze spotkanie wysokiego szczebla, w którym wzięli udział urzędnicy gruzińscy i abchascy, zorganizowane niedawno po długiej przerwie;

33. zwraca uwagę, że dalsze opóźnienie rozstrzygnięcia konfliktu w Górskim Karabachu nie będzie korzystne dla żadnej z jego stron, ale zagrozi stabilności w regionie i zahamuje postęp regionalny i gospodarczy; powtarza, że szanuje i popiera integralność terytorialną i międzynarodowo uznane granice Azerbejdżanu oraz prawo do samostanowienia, zgodnie z Kartą Narodów Zjednoczonych oraz Aktem Końcowym z Helsinek; wzywa Armenię i Azerbejdżan do korzystania z wszelkich okazji sprzyjających pokojowemu rozwiązaniu konfliktu w Górskim Karabachu; ponownie wyraża swoje zdecydowane poparcie dla Grupy Mińskiej OBWE, wyraża jednak ubolewanie w związku z brakiem istotnych postępów w negocjacjach; wzywa strony do zastosowania odpowiednich rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ, umożliwiających w szczególności bezpieczny i godny powrót wszystkich uchodźców i osób wysiedlonych do swych domów; przestrzega przed stosowaniem jakiejkolwiek napastliwej i prowokacyjnej retoryki, która mogłaby utrudnić proces negocyjacyjny;

34. wyraża ubolewanie w związku z faktem, że istnienie nierozstrzygniętych konfliktów poradzieckich spowodowanych roszczeniami terytorialnymi i separatyzmami utrudnia działania mające na celu zbliżenie tych trzech krajów regionu; podkreśla, że obszary ogarnięte konfliktami są często wykorzystywane jako przystań dla przestępczości zorganizowanej, prania pieniędzy, nielegalnego handlu narkotykami i przemytu broni;

35. przypomina władzom azerskim, że uchodźcy i wysiedleńcy nie powinni być instrumentalnie wykorzystywani w konfliktach; wzywa do decydujących działań na rzecz poprawy warunków życiowych i sytuacji socjalnej osób wysiedlonych, jeszcze zanim będą mogli skorzystać z prawa powrotu do domu, przysługującego każdemu człowiekowi;

36. wzywa Komisję i państwa członkowskie do dalszego zapewniania pomocy finansowej, aby wesprzeć Armenię, Azerbejdżan i Gruzję w ich staraniach w związku z sytuacją uchodźców i osób wysiedlonych, pomagając w remontowaniu budynków oraz budowie dróg, infrastruktury dostaw wody i energii elektrycznej, szpitali i szkół, aby umożliwić bardziej skuteczną integrację tych społeczności i ułatwić rozwój regionów, w których żyją; jednocześnie nie należy zapominać o ludności lokalnej, która również często żyje poniżej granicy ubóstwa; podkreśla potrzebę rozwiązania problemu licznych min lądowych będących pozostałością po konflikcie w Górskim Karabachu, które wciąż powodują obrażenia, a nawet okazjonalne ofiary w ludziach;

37. wzywa głównych aktorów w regionie do odgrywania konstruktywnej roli w rozwiązywaniu nierozwiązanych konfliktów poradzieckich w regionie nierozwiązanych od czasów radzieckich oraz do podjęcia kroków na rzecz normalizacji ich stosunków z sąsiadami; ponownie wzywa Turcję do zaangażowania się w poważne i intensywne starania na rzecz rozwiązania nieuregulowanych sporów ze wszystkimi sąsiadami, zgodnie z Kartą Narodów Zjednoczonych, odpowiednimi rezolucjami Rady Bezpieczeństwa ONZ i innymi właściwymi konwencjami międzynarodowymi, w tym prowadząc szczerą i otwartą dyskusję na temat wydarzeń z przeszłości; ponawia swój apel do rządów Turcji i Armenii o rozpoczęcie procesu pojednania dotyczącego obecnych wydarzeń i przeszłości oraz wzywa Komisję do sprzyjania turecko-armeńskiemu pojednaniu poprzez wykorzystanie współpracy regionalnej w ramach europejskiej polityki sąsiedztwa i polityki dotyczącej synergii Morza Czarnego; wzywa Komisję i Radę do poruszenia w rozmowach z władzami Turcji i Armenii kwestii otwarcia granicy między tymi dwoma krajami;

Czwartek, 17 stycznia 2008 r.

38. proponuje zorganizowanie konferencji 3+3 poświęconej bezpieczeństwu i współpracy na Południowym Kaukazie, z udziałem trzech państw tego regionu oraz UE, Stanów Zjednoczonych i Rosji, w celu przedyskutowania kwestii bezpieczeństwa i współpracy regionalnej na Południowym Kaukazie, której głównym zadaniem byłoby stworzenie odpowiedniego kontekstu dla rozwiązania nierozwiązanych konfliktów poradzieckich w regionie;

Współpraca w dziedzinie energii i transportu

39. przywiązuje wielką wagę do otwarcia gazociągu Baku-Tbilisi-Erzurum oraz ropociągu Baku-Tbilisi-Ceyhan i podkreśla znaczenie projektów dotyczących transkaspjskiego korytarza energetycznego, które przyczyniłby się do rozwoju gospodarczego i handlowego w regionie oraz poprawiłby bezpieczeństwo dostaw energetycznych i systemów tranzytowych z Azerbejdżanu i basenu Morza Kaspijskiego na rynek UE; stanowczo nalega jednak na zaangażowane kraje i Komisję, aby włączyć Armenię do gazociągu Baku-Tbilisi-Erzurum oraz do projektów dotyczących transkaspjskiego korytarza energetycznego, zgodnie z celem współpracy regionalnej promowanym przez EPS;

40. podkreśla znaczenie pogłębienia partnerstwa energetycznego między UE i Azerbejdżanem przewidzianego w wyżej wymienionym w protokole z dnia 7 listopada 2006 r. i z zadowoleniem przyjmuje gotowość rządów Azerbejdżanu i Gruzji do dalszego odgrywania aktywnej roli we wspieraniu rynkowych dostaw energii i dywersyfikacji tranzytu w regionie, co znacznie przyczyni się do bezpieczeństwa energetycznego w Europie;

41. z zadowoleniem przyjmuje sprawozdanie ww. grupy wysokiego szczebla ds. transportu oraz komunikat Komisji zatytułowany „Wydłużenie głównych transeuropejskich osi transportowych do krajów sąsiadujących” (COM(2007)0032); ponownie wyraża poparcie dla utworzenia nowej infrastruktury i dochodowych korytarzy transportowych, dzięki którym możliwe jest zróżnicowanie zarówno dostawców, jak i dróg tranzytowych, takich jak korytarz energetyczny łączący Morze Kaspijskie i Morze Czarne oraz gazociąg Nabucco, a także projekty INOGATE (Międzypaństwowy transport naftowy i gazowy do Europy) i TRACECA (Korytarz transportowy Europa-Kaukaz-Azja) łączące regiony Morza Czarnego z regionami Morza Kaspijskiego;

42. zwraca uwagę, że zmiany klimatyczne i bezpieczeństwo dostaw są obecnie elementami o kluczowym znaczeniu; uznaje, że zapewnienie dywersyfikacji dostaw ma zasadnicze znaczenie, a jedyną drogą do osiągnięcia dywersyfikacji jest zwiększona współpraca z państwami sąsiadującymi, szczególnie w regionie Południowego Kaukazu i Azji Środkowej; wspiera rozwój regionalny i lokalny; jest zdania, że realizacja przedsięwzięć w zakresie dywersyfikacji źródeł energii powinna być jednym z priorytetów wzmocnionej EPS i wzywa do zwiększenia wsparcia dla poprawy warunków dla inwestycji i ram regulacyjnych, w oparciu o zasady Traktatu w sprawie Karty Energetycznej, w sektorach energetycznych krajów będących wytwórcami oraz krajów tranzytowych;

43. zauważa, że trwałość azerskich zasobów gazu i ropy ocenia się na 15-20 lat; zwraca uwagę, że zgodnie z niedawnymi wyliczeniami pola naftowe pod Morzem Kaspijskim zawierają około 14 mld baryłek ropy, a złoża gazu wynoszą ok. 850-1370 mld m³; uznaje, że należy dążyć do tego, aby kraj nie wpadł w pułapkę „przekleństwa zasobów”; w związku z tym podkreśla znaczenie rozwiązań alternatywnych, trwałych z politycznego i ekonomicznego punktu widzenia; wzywa rząd Azerbejdżanu do podjęcia koniecznych kroków zmierzających do wprowadzenia niezbędnych ram prawnych i operacyjnych, w celu umożliwienia jak najlepszego wykorzystania pomocy UE w dziedzinie odnawialnych źródeł energii oraz wydajności energetycznej;

44. z zainteresowaniem przyjmuje projekt Komisji dotyczący opracowania analizy wykonalności ewentualnej sąsiedzkiej umowy energetycznej; w związku z tym zachęca kraje partnerskie EPS do przestrzegania przepisów międzynarodowych i zobowiązań podjętych na światowych rynkach;

45. popiera dążenie rządu Armenii do szybkiego zamknięcia obecnej jednostki elektrowni jądrowej w Mecamor oraz do znalezienia zadowalających alternatywnych rozwiązań w zakresie dostaw energii, o co zwróciła się UE, wyraża jednak zaniepokojenie decyzją rządu o budowie nowej jednostki w tej samej elektrowni, zlokalizowanej w strefie sejsmicznej, i zachęca władze armeńskie do znalezienia alternatywnych rozwiązań w dziedzinie dostaw energii;

Czwartek, 17 stycznia 2008 r.

46. zaleca, aby w ramach współpracy w dziedzinie energii uwzględniano również potrzeby i korzyści energetyczne samych krajów, zwłaszcza w kwestii dostępu do energii; wzywa Komisję do zagwarantowania, że przedsięwzięcia energetyczne finansowane z pomocy publicznej na rzecz rozwoju w ramach Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa będą miały bezpośredni wpływ na ograniczenie ubóstwa i przyniosą korzyści miejscowej ludności; wzywa Komisję, by w większym stopniu wspierała wysiłki tych krajów na rzecz walki ze zmianami klimatycznymi i rozważyła zastosowanie konkretnych rozwiązań wobec nieefektywnej produkcji energii i wzorców zużycia, w tym poprzez transfer technologii;

47. zwraca uwagę na przedsięwzięcie dotyczące uruchomienia połączenia kolejowego Baku-Tbilisi-Kars; uważa, że inicjatywa ta otwiera drogę do poprawy integracji gospodarczej i politycznej tej części świata z gospodarką europejską i światową oraz przyczyni się do rozwoju gospodarczego i handlowego w regionie; podkreśla jednak, że przedsięwzięcie to omija istniejące i w pełni sprawne połączenie kolejowe z Armenią; apeluje do republik południowokaukaskich i Turcji, aby skutecznie realizowały polityki mające na celu regionalną integrację gospodarczą i powstrzymały się od krótkowzrocznych i umotywowanych politycznie regionalnych przedsięwzięć w dziedzinie energii i transportu, które są sprzeczne z zasadami prawidłowego rozwoju zawartymi w EPS;

Inne uwagi

48. ponownie wzywa, aby regularne sprawozdania Specjalnego Przedstawiciela UE ds. Południowego Kaukazu, w tym ostateczne sprawozdanie szczegółowe przedkładane na koniec misji, były udostępniane Parlamentowi;

49. z zadowoleniem przyjmuje decyzję Komisji z dnia 10 maja 2007 r. o podwyższeniu statusu przedstawicielstwa w Erewaniu i otwarciu przedstawicielstwa w Baku przed końcem 2007 r.; wzywa Komisję do zapewnienia natychmiastowej operacyjności tych przedstawicielstw;

50. jest zdania, że zwiększenie widoczności działań specjalnego przedstawiciela UE ds. Południowego Kaukazu ma duże znaczenie dla lepszego informowania o podejściu UE do przedmiotowych krajów i ich obywateli; jest zdania, że w tym kontekście kluczową rolę odgrywa włączenie społeczeństwa obywatelskiego;

51. wzywa Komisję i Radę, aby rozważyły zawarcie nowych rozszerzonych porozumień z zainteresowanymi krajami w oparciu o ich indywidualne osiągnięcia;

52. wzywa parlamenty poszczególnych krajów do zwiększenia reprezentacji opozycji parlamentarnej w ich delegacjach do Parlamentarnych Komisji Współpracy, i wyraża poparcie dla zacieśnienia regionalnej współpracy parlamentarnej, w tym w ramach Zgromadzenia Parlamentarnego Organizacji Współpracy Gospodarczej Państw Morza Czarnego oraz Inicjatywy Parlamentarnej Południowego Kaukazu;

53. podkreśla potrzebę wykorzystania istniejących organizacji wielostronnych do wzmocnienia interakcji między Unią Europejską a krajami Południowego Kaukazu;

54. potwierdza potrzebę koordynacji działań instytucji UE z innymi podmiotami o charakterze dwustronnym i wielostronnym, aby zapewnić spójność planów działania ze zobowiązaniami względem Rady Europy, OBWE, NATO i ONZ;

55. podkreśla znaczenie regionu Południowego Kaukazu dla UE oraz konieczność monitorowania przez Parlament wdrażania różnych planów działania w ramach EPS;

*

* *

56. zobowiązuje swojego Przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, rządóm i parlamentóm państw członkowskich oraz Armenii, Azerbejdżanu i Gruzji, jak również rządóm Turcji, Stanów Zjednoczonych i Federacji Rosyjskiej, a także Sekretarzowi Generalnemu ONZ.